

Bruselj, 23.3.2017
COM(2017) 139 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKI
CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN
ODBORU REGIJ**

Akcijski načrt o finančnih storitvah za potrošnike: boljši produkti, večja izbira

Akcijski načrt o finančnih storitvah za potrošnike: boljši produkti, večja izbira

KAZALO

1.	UVOD	3
2.	ZAUPANJE POTROŠNIKOV IN KREPITEV NJIHOVE VLOGE.....	4
2.1.	Ozemeljske omejitve	5
2.2.	Preglednost in stroški pri čezmejnih transakcijah	5
2.2.1.	Stroški transakcij	5
2.2.2.	Menjalni tečaji	5
2.3.	Izboljšanje preglednosti in poenostavitev zamenjave ponudnikov ali produktov finančnih storitev.....	6
2.4.	Izboljšanje zavarovanja motornih vozil.....	7
2.5.	Pregledno oblikovanje cen za zavarovanja najetih vozil.....	8
2.6.	Globlji in varnejši enotni trg za potrošniške kredite	8
3.	PRAVNE IN REGULATIVNE OVIRE ZA PODJETJA	9
3.1.	Nacionalne regulativne omejitve	9
3.2.	Olajševanje čezmejnega kreditiranja	10
4.	INOVATIVNEMU DIGITALNEMU SVETU NAPROTI	11
4.1.	Enotni trg za maloprodajne finančne storitve, ki temelji na tehnologiji	12
4.2.	Digitalni odnosi s strankami	13
4.2.1.	Identifikacija na daljavo	13
4.2.2.	Digitalna prodaja na daljavo.....	14
5.	SKLEP	15

1. UVOD

Enotni trg EU omogoča prost pretok ljudi, storitev, blaga in kapitala znotraj gospodarstva, ki letno proizvede okrog 15 bilijonov evrov. Evropskim podjetjem ponuja nove priložnosti, saj krepi konkurenčnost in več kot 500 milijonom potrošnikom omogoča večjo izbiro, boljše storitve in nižje cene. Ključna prednostna naloga Junckerjeve Komisije je doseganje globljega in bolj poštenega enotnega trga, tudi z digitalnimi sredstvi.

Maloprodajne finančne storitve so sestavni del vsakodnevnega življenja. Vključujejo bančne račune, plačilne kartice, potrošniške in stanovanjske kredite, zavarovalne produkte in produkte dolgoročnega varčevanja, predvsem kot pripravo na upokožitev. Trgi za navedene storitve ostajajo razdrobljeni kljub visoki stopnji harmonizacije, ki je bila dosežena v zadnjih letih. V drugi državi članici EU je finančno storitev že kupilo samo 7 % potrošnikov¹. Poenostavitev dostopa do finančnih storitev v drugih državah članicah bi okrepila izbiro. Potrošniki bi hitreje imeli koristi od inovacij, cene bi padle in kakovost storitev bi se izboljšala. Tudi tisti, ki ne kupujejo finančnih storitev v tujini, bi imeli koristi od bolj povezanega trga za potrošniško financiranje, ki ponuja več izbire. Inovativne spletne storitve spreminjajo način uporabe finančnih storitev. Predstavljajo tudi veliko priložnost, da vsi Evropejci izkoristijo globlje povezan enotni trg za maloprodajne finančne storitve.

Komisija je prepoznala zagon za spremembe in decembra 2015 predstavila zeleno knjigo o maloprodajnih finančnih storitvah, da bi ugotovila potencial bolj povezanega trga za navedene storitve in ukrepe, potrebne za doseganje tega cilja². Ta akcijski načrt se opira na zaključke Komisije na podlagi posvetovanja; predstavlja eno od zavez akcijskega načrta o oblikovanju unije kapitalskih trgov³ in obravnava številna vprašanja, na katera je Evropski parlament opozoril v svojem poročilu o zeleni knjigi o maloprodajnih finančnih storitvah⁴.

Aksijski načrt določa nadaljnje ukrepe za doseganje cilja resničnega enotnega trga za maloprodajne finančne storitve, ki temelji na tehnologiji in na katerem lahko potrošniki izberejo najboljšo ponudbo, pri čemer so dobro zaščiteni. Dolgoročno razlikovanje med domačimi in čezmejnimi ponudniki finančnih storitev ne bi smelo biti več pomembno. To ima posledice tudi za ponudnike, ki bodo lahko v celoti izkoristili potencial ogromnega enotnega trga.

Številna inovativna podjetja že „razmišljajo evropsko“ in njihova uporaba digitalne tehnologije bi omogočila enostavno doseganje strank v vseh državah članicah. Vendar samo tehnologija ne bo zadostovala za odpravo vseh ovir v zvezi z enotnim trgom za finančne storitve.

Komisija je ugotovila tri glavna delovna področja, na katera bi se morala osredotočiti v preostalih letih trenutnega mandata, da bi se bolj približali zgoraj opisani viziji:

¹ Posebni Eurobarometer 446, julij 2016:
<http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/PublicOpinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2108>. Več dokazov o trenutnem stanju evropskega enotnega trga za maloprodajne finančne storitve je navedenih v zeleni knjigi o maloprodajnih finančnih storitvah:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM:2015:630:FIN>.

² Glej <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM:2015:630:FIN>.

³ Glej <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0468>.

⁴ 2016/2056(INI), sprejeto 17. oktobra 2016.

- **povečanje zaupanja potrošnikov in krepitev njihove vloge** pri kupovanju storitev doma ali v drugih državah članicah;
- **zmanjšanje pravnih in regulativnih ovir, ki vplivajo na podjetja** pri zagotavljanju finančnih storitev v tujini; in
- **podpora razvoju inovativnega digitalnega sveta**, ki lahko odpravi nekatere obstoječe ovire za enotni trg.

Posamezni ukrepi iz tega akcijskega načrta bodo pripravljani v skladu s postopki boljšega pravnega urejanja, vključno z javnimi posvetovanji in ocenami učinka. Komisija se bo vzdržala regulativnih ukrepov, kadar bi tržna dinamika lahko privedla do bolj povezanih in konkurenčnih trgov za finančne storitve, vendar je pripravljena uporabiti pravila konkurence za korektivne ukrepe, če bo to potrebno. Ta akcijski načrt je zato tudi vabilo udeležencem na trgu, ponudnikom in potrošnikom, naj prispevajo k oblikovanju globljega enotnega trga za maloprodajne finančne storitve.

2. ZAUPANJE POTROŠNIKOV IN KREPITEV NJIHOVE VLOGE

Razlogi za nizko raven čezmejnega kupovanja finančnih storitev so lahko tako na strani povpraševanja kot na strani ponudbe. Številni potrošniki so zadovoljni s svojimi domačimi ponudniki storitev. Tudi tisti, ki bi jih zanimalo storitve, ki so na voljo v drugih državah članicah, imajo premalo zaupanja in jih skrbijo:

- potencialno previsoki stroški;
- narava produktov, ki so na voljo v drugih državah;
- postopki sodnega varstva v tujini;
- nejasni pogoji (zlasti kadar so napisani v tujem jeziku).

EU je že sprejela pomembne ukrepe za konkurenčen in varen trg za maloprodajne finančne storitve na ravni EU. Ti na ravni EU vključujejo pravico dostopa do osnovnih bančnih računov, olajševanje čezmejne distribucije zavarovanj in stanovanjskih kreditov, varstvo pravic potrošnikov v pogodbah o potrošniških kreditih ter izboljšanje pravil o varstvu potrošnikov pri naložbah v vrednostne papirje, stanovanjskih kreditih in zavarovanjih. Vendar so številni od teh pravnih ukrepov precej novi, tako da še nimajo polnega učinka. Za sektor finančnih storitev veljajo tudi splošna pravila EU o varstvu potrošnikov, ki zagotavljajo dosledno visoko raven varstva potrošnikov v vseh sektorjih, zlasti kadar za posamezen sektor ni posebnih določb. Za številna od teh pravil trenutno poteka vrednotenje v okviru programa Komisije o ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT)⁵.

Vendar samo izčrpen pravni okvir ni dovolj. Treba ga je tudi učinkovito izvrševati. Komisija tesno sodeluje z evropskimi nadzornimi organi, da bi ugotovila, kako bi bilo mogoče izboljšati doslednost in učinkovitost praks izvrševanja in nadzornih praks po EU. Komisija koordinira tudi delo mreže za sodelovanje na področju varstva potrošnikov, ki sprejema zlasti skupne izvršilne ukrepe (npr. v zvezi z najemom avtomobilov, glej spodaj). Poleg tega je Komisija vzpostavila tudi mrežo FIN-NET, ki potrošnikom pomaga pri uveljavljanju njihovih pravic, ne da bi jim bilo treba iti na sodišče, in sicer tako, da najde pristojni organ za alternativno reševanje sporov⁶. Komisija pripravlja kampanjo za ozaveščanje o mreži FIN-NET.

⁵ Glej http://ec.europa.eu/consumers/consumer_rights/review.

⁶ Glej: http://ec.europa.eu/finance/fin-net/index_en.htm.

2.1. Ozemeljske omejitve

Komisija prejema številne pritožbe potrošnikov, ki ne morejo kupiti finančnih storitev v tujini zaradi ozemeljskih omejitev (geografsko blokiranje, zahteve glede prebivališča). V številnih odzivih potrošnikov na zeleno knjigo je bilo to poudarjeno kot ovira za čezmejno nakupovanje. Geografsko blokiranje ovira povezovanje trgov. Na podlagi predloga o geografskem blokiranju, ki ga je Komisija sprejela 25. maja 2016, se lahko trgovci še vedno odločajo, kdaj in kje bodo svoje blago ali storitve ponudili strankam. Vendar predlog uvaja ciljne obveznosti za trgovce, da v posebnih okoliščinah ne smejo diskriminirati potrošnikov na podlagi prebivališča. Predlog ne obravnava samega oblikovanja cen, tako da lahko trgovci še vedno sami prosto oblikujejo svoje cene, če to počnejo na nediskriminatoren način.

Zato ne bi smelo prihajati do neupravičene diskriminacije potrošnikov na podlagi njihovega prebivališča, zlasti kadar to pomeni, da morajo potrošniki kupiti manj privlačno storitev od istega ponudnika v svoji državi. Direktiva o plačilnih računih že obravnava geografsko blokiranje pri plačilnih računih. Komisija bo spremljala vpliv te direktive ter prakse geografskega blokiranja pri drugih finančnih storitvah. Če bi obstajali dokazi o neupravičeni diskriminaciji, bo Komisija proučila ustrezne ukrepe, ki naj bi dosegli cilje brez uvedbe pretiranih regulativnih bremen za podjetja.

2.2. Preglednost in stroški pri čezmejnih transakcijah

Povratne informacije na podlagi zelene knjige so pokazale, da nejasni in potencialno prekomerni stroški odvrčajo od čezmejnih transakcij znotraj EU, zlasti kadar vključujejo valute, ki niso euro.

2.2.1. Stroški transakcij

Uredba o čezmejnih plačilih⁷ izenačuje stroške za čezmejna in nacionalna plačila v eurih v EU. Plačila, ki vključujejo valute EU, ki niso euro, niso zajeta v Uredbi. Stroški takšnih čezmejnih transakcij so običajno še vedno zelo visoki in veliko višji od stroškov za v celoti nacionalne transakcije v valutah, ki niso euro, z visokimi minimalnimi stroški, zaradi katerih so majhne transakcije zelo drage. Razširitev Uredbe na vse valute v EU bi znižala stroške čezmejnih transakcij v vseh državah članicah.

Ukrep 1

Kot je bilo najavljeno, bo Komisija po pregledu v okviru programa pregleda ustreznosti in uspešnosti predpisov predlagala spremembo uredbe o čezmejnih plačilih, da bi zmanjšala stroške čezmejnih transakcij v vseh državah članicah.

2.2.2. Menjalni tečaji

Menjalni tečaji na splošno niso pregledni za potrošnike, kadar plačujejo s kartico ali mobilno napravo v trgovini ali dvigujejo denar na bankomatu. Tečaji nihajo v skladu z deviznimi tečaji, notranja bančna marža, ki se uporablja za menjale tečaje, pa se razlikuje po bankah.

Razmere postajajo še manj pregledne, saj prodajalci vedno več potrošnikom ponujajo možnost plačila v domači valuti. To imenujemo dinamična pretvorba valut. Če bi izbrali prepustili potrošnikom, bi to lahko spodbudilo konkurenco pri pretvorbi valut. Vendar potrošniki v praksi zelo težko vedo, katera ponudba za pretvorbo valut je najugodnejša.

⁷ Uredba (ES) št. 924/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o čezmejnih plačilih v Skupnosti in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2560/2001, UL L 266, 9.10.2009, str. 11–18.

Večja preglednost pri obeh možnostih pretvorbe valut (prodajalčeva možnost in možnost, ki jo ponuja potrošnikov ponudnik plačilnih storitev) bi potrošnikom omogočila bolj premišljeno izbiro in bi lahko privedla do nižjih stroškov. Direktiva o plačilnih storitvah (direktiva o plačilnih storitvah 1⁸, ki jo bo nadomestila direktiva o plačilnih storitvah 2⁹) vsebuje zahteve po razkritju za transakcije v tuji valuti. Dodatne smernice nacionalnih organov za ustrezno izvrševanje zahtev po preglednosti bi lahko izboljšale preglednost navedenih stroškov.

Pred odločitvijo o nadaljnjem ukrepanju bo Komisija izvedla študijo, da bi pridobila več dejstev in boljše razumevanje praks in tečajev dinamične pretvorbe valut.

Ukrep 2

Komisija bo pregledala dobre in slabe prakse pri dinamični pretvorbi valut ter na tej podlagi preučila najustreznejša sredstva (izvrševanje obstoječe zakonodaje, prostovoljni pristopi, okrepljena zakonodaja), da bi potrošnikom omogočila izbiro najboljšega tečaja.

2.3. Izboljšanje preglednosti in poenostavitev zamenjave ponudnikov ali produktov finančnih storitev

Potrošniki redko zamenjajo svojega ponudnika finančnih storitev, pa naj bo to zaradi prikladnosti (upravne neprijetnosti), zaupanja ali pomanjkanja ozaveščenosti o boljših ponudbah¹⁰. To predstavlja vstopno oviro za nove subjekte na trgu in razvoj čezmejnih trgov¹¹, kar povzroči manj izbire in slabše kupčije za vse potrošnike.

Za poenostavitev zamenjave plačilnih računov je EU z direktivo o plačilnih računih¹² uvedla pravico potrošnikov, da v 14 dneh zamenjajo plačilne račune, pri čemer ponudniki poskrbijo za operativne vidike. Poleg tega morajo imeti potrošniki na nacionalni ravni dostop do vsaj enega spletnega mesta za primerjavo stroškov za plačilne račune.

Podobnih pravic za druge finančne storitve v pravu EU ni. Pri njih je zamenjava ponudnikov lahko težavna, kar je pogosto posledica kompleksnih pogodbenih pogojev, ki nalagajo visoke stroške za zamenjavo in izstopne stroške ali omejujejo možnosti potrošnikov za obveščanje ponudnika o prekinitvi. Včasih se ponudniki ne morejo odločiti niti za drug produkt, ki ga ponuja isti ponudnik.

Celo kadar imajo pravico do zamenjave, se potrošniki pogosto ne odločijo za ugodnejši produkt. To morda ni samo posledica načina vedenja, ampak tudi pomanjkanja objektivnih in verodostojnih informacij o finančnih produktih, ki so na voljo. Primerjalna spletna mesta, kot so predvidena z direktivo o plačilnih računih, bi lahko imela glavno vlogo pri tem, da potrošnikom pomagajo pridobiti nepristranske informacije in primerjati

⁸ Direktiva 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES, UL L 319, 5.12.2007, str. 1–36.

⁹ Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES, UL L 337, 23.12.2015, str. 35–127.

¹⁰ Eurobarometer 446, povzetek, stran 12.

¹¹ Evropska komisija, Study on the role of digitalisation and innovation in creating a true single market for retail financial services and insurance, Executive Summary (Študija o vlogi digitalizacije in inovacij pri oblikovanju pravega enotnega trga za maloprodajne finančne storitve in zavarovanje, povzetek), julij 2016, na voljo na: https://ec.europa.eu/info/publications/study-impact-digitalisation-eu-single-market-consumer-financial-services_en. (Študija o digitalizaciji), stran 5.

¹² Direktiva 2014/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o primerljivosti nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov, UL L 257, 28.8.2014, str. 214–246.

stroške. Za izboljšanje kakovosti primerjalnih spletnih mest je skupina več deležnikov za orodja za primerjavo pod vodstvom Komisije oblikovala ključna načela za orodja za primerjavo¹³. Nadaljnje delo bo temeljilo na teh načelih.

Poleg tega bo Komisija v okviru pregleda direktive o plačilnih računih, ki je predviden v letu 2019, preučila vedenjske, pravne in trgovinske ovire, ki potrošnikom preprečujejo zamenjavo ponudnikov¹⁴. Analiza bo zajemala tudi druge finančne storitve, ne samo plačilnih računov.

Ukrep 3

Komisija bo preučila nadaljnje ukrepe, s katerimi bi potrošnikom omogočili lažjo zamenjavo za ugodnejše maloprodajne finančne storitve, in sicer na podlagi dosežkov direktive o plačilnih računih.

Ukrep 4

Komisija bo sodelovala z deležniki, da bi izboljšala kakovost in zanesljivost spletnih mest za primerjavo finančnih storitev, in sicer s spodbujanjem uvedbe obstoječih načel in prek prostovoljnih sistemov potrjevanja.

2.4. Izboljšanje zavarovanja motornih vozil

Žrtve prometnih nesreč so trenutno upravičene do nadomestila za osebne poškodbe ali materialno škodo tudi v primeru, da vozilo, ki je povzročilo nesrečo, ni zavarovano ali da povzročitelj nesreče pobegne, ne glede na to, kje v EU je prišlo do nesreče. Vendar ni usklajenega mehanizma nadomestil v čezmejni situaciji v primeru insolventnosti zavarovatelja. Komisija bo po oceni direktive o zavarovanju motornih vozil¹⁵ v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov preučila, kako najbolje zagotoviti, da žrtve nesreč prejmejo nadomestilo v primeru insolventnosti zavarovatelja.

Drugo vprašanje, povezano z zavarovanjem motornih vozil, zadeva prenosljivost bonusov za varne voznike. Imetniki zavarovalnih polic so upravičeni do potrdila svoje zavarovalnice o škodnem ali brezškodnem dogajanju za predhodnih pet let. Varni vozniki lahko navedene izjave predložijo novemu zavarovatelju, da pridobijo popust na svojo premijo, ki lahko znaša tudi 50–60 % (sistem bonus-malus ali popust na brezškodno dogajanje). Vendar drugi zavarovatelji teh izjav v nekaterih primerih ne upoštevajo, zlasti kadar se zavarovanje prenese k zavarovatelju v drugi državi članici. Priznavanje izjav o škodnem dogajanju bo prav tako pregledano po oceni direktive o zavarovanju motornih vozil v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov.

Ukrep 5

Komisija bo dokončala pregled direktive o zavarovanju motornih vozil v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov ter se odločila glede morebitnih sprememb, potrebnih za izboljšanje zaščite žrtev prometnih nesreč in čezmejnega priznavanja izjav o škodnem dogajanju (ki se uporabljajo za izračun popustov na brezškodno dogajanje).

¹³ Glej http://ec.europa.eu/consumers/consumer_rights/unfair-trade/comparison-tools/index_en.htm.

¹⁴ Študija bo temeljila na rezultatih potekajoče vedenjske študije o zavarovalnih storitvah, katere cilj je med drugim zagotoviti trdne kvantitativne dokaze o izkušnjah potrošnikov na zavarovalniškem trgu, vplivu različnih značilnosti pogodb, vplivu načina predstavitve informacij in ovirah za čezmejno kupovanje zavarovanja.

¹⁵ Direktiva 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti, UL L 263, 7.10.2009, str. 11–31.

2.5. Pregledno oblikovanje cen za zavarovanja najetih vozil

Številni potrošniki se pritožujejo, da je težko ugotoviti polno ceno najema vozila pred prihodom v poslovalnico, celo pri spletnih rezervacijah. Dodatni strošek, ki se pogosto zahteva, je produkt dodatnega „zavarovanja odgovornosti“ za vso škodo, ki ni zajeta v osnovnem zavarovanju, vključenem v objavljeno ceno najema. Ti dodatni stroški se lahko močno razlikujejo (med podjetji za najem vozil, posredniki in ponudniki zavarovanj), potrošniki pa bi lahko prihranili, če bi dobili jasnejše informacije. Direktiva o distribuciji zavarovanj¹⁶ iz področja uporabe in zahtev po informacijah izvzema posrednike dodatnih zavarovanj, kot so podjetja za najem vozil, ki prodajajo dodatna zavarovanja.

Mreža za sodelovanje na področju varstva potrošnikov je pod vodstvom britanskega organa za varstvo potrošnikov in s podporo Komisije pridobila zavezo petih največjih podjetij za najem vozil (ki pokrivajo 65 % trga), da bodo izboljšala svoje prodajne prakse¹⁷. Posledično bi morala ta podjetja zdaj navajati polne informacije o različnih možnostih, ki so na voljo glede na lokacijo, vključno s produkti zavarovanja odgovornosti in drugimi pomožnimi zavarovalniškimi produkti.

Ukrep 6

Komisija bo pozorno spremljala izvajanje dogovora z največjimi podjetji za najem vozil, zlasti pregledno oblikovanje cen elementov, ki so povezani z zavarovanjem, in preučila, ali so potrebni nadaljnji zakonodajni in nezakonodajni ukrepi za razširitev preglednih praks na celoten trg.

2.6. Globlji in varnejši enotni trg za potrošniške kredite

V zadnjih letih se je trg za potrošniške kredite, tudi čezmejni, hitro razvil, zlasti prek platform za spletno in medsebojno posojanje. Zakonodaja EU (zlasti direktiva o potrošniških kreditih¹⁸) je bila oblikovana za bolj tradicionalne oblike posojanja in morda ne zajema vedno ustrezno navedenih novih oblik posojanja, zlasti spletnega čezmejnega posojanja. Pomanjkanje usklajenih zahtev glede dovoljenj in nadzora na ravni EU (ki obstajajo za številne druge finančne storitve) bi lahko zaviralo tudi oblikovanje trga za potrošniške kredite, saj potrošniki in kreditodajalci niso prepričani, katere zahteve veljajo in kateri nadzornik (če sploh kateri) spremlja dejavnosti potrošniškega kreditiranja, ki se izvajajo doma ali čezmejno.

Medtem ko povečana razpoložljivost in lažji dostop do potrošniških kreditov ustvarjata priložnosti za podjetja in pomenita nižje stroške za kreditorejmalce, pa obstaja tudi povečano tveganje neodgovornega posojanja in izposojanja, ki povzroča prezadolženost. To tveganje je treba zmanjšati.

Cilj ocen kreditne sposobnosti, predvidenih v direktivi o potrošniških kreditih in direktivi o stanovanjskih kreditih¹⁹, je preprečiti neodgovorno posojanje in izposojanje. Kljub

¹⁶ Direktiva (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. januarja 2016 o distribuciji zavarovalnih produktov (prenovitev) (UL L 26, 2.2.2016, str. 19–59).

¹⁷ Glej http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-86_sl.htm.

¹⁸ Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS, UL L 133, 22.5.2008, str. 66–92.

¹⁹ Direktiva 2014/17/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014 o potrošniških kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine in spremembi direktiv 2008/48/ES in 2013/36/EU ter Uredbe (EU) št. 1093/2010.

temu je v EU prezadolženost še vedno resna težava. Po podatkih Eurostata (statistika o dohodku in življenjskih pogojih, SILC) je približno 10 % evropskih gospodinjstev prezadolženih, in sicer v veliki meri zaradi kreditiranja. Na ekonomske šoke so zlasti občutljiva gospodinjstva z nizkimi prihodki, ki so zadolžena, saj lahko nižji prihodki ali višje obrestne mere hitro privedejo do nevzdržnega bremena dolgov in ekonomskih težav²⁰.

Študija Komisije iz leta 2013 je potrdila, da je svetovanje glede zadolženosti skupaj s finančnim izobraževanjem učinkovito pri zmanjševanju bremena dolgov in odpravi prekomerne zadolženosti²¹. Vendar se način zagotavljanja svetovanja glede zadolženosti, ki se trenutno zagotavlja v EU, močno razlikuje. V nekaterih državah in regijah je zelo slabo razvito, v nekaterih primerih pa je njegova učinkovitost nizka zaradi omejenega znanja, kako bi bilo treba zagotoviti takšno svetovanje, ali zaradi omejene ozaveščenosti o takšnem svetovanju med potrošniki.

Ukrep 7

Komisija bo preučila načine za olajšanje čezmejnega dostopa do posojil ob hkratnem zagotavljanju visoke ravni varstva potrošnikov. V tem okviru bo Komisija preučila tudi načine za bolj učinkovito obravnavo prezadolženosti potrošnikov, ki je povezana s kreditiranjem.

3. PRAVNE IN REGULATIVNE OVIRE ZA PODJETJA

Podjetja so v odzivih na zeleno knjigo poudarila, da se zagotavljanje storitev v tujini s poslovnega vidika pogosto ne izplača zaradi pomanjkanja povpraševanja ter regulativne negotovosti, tj. tveganj (in stroškov) zaradi izpolnjevanja nacionalne zakonodaje druge države članice, ki lahko presega pravne zahteve EU. Zato je potrebno ukrepanje na strani ponudbe, da bi ugotovili in odpravili nekatere nacionalne regulativne ovire za ponudnike.

Ena možnost za zmanjševanje negotovosti, ki je posledica različnih nacionalnih ureditev, je, da se poleg obstoječih nacionalnih sistemov oblikujejo ločeni evropski sistemi za določene produkte. Zato želi na primer Komisija oblikovati enostaven, učinkovit in konkurenčen produkt osebnega pokojninskega zavarovanja na ravni EU (PEPP) – prenosljiv finančni produkt, ki lahko spremlja ljudi pri čezmejnih selitvah znotraj EU. Cilj PEPP je oblikovati resnični enotni trg za produkte osebnega pokojninskega zavarovanja, ki bi omogočal čezmejno prodajo (s strani ponudnikov zavarovanja ali upraviteljev premoženja) in čezmejno prenosljivost za varčevalce. Hkrati bi produkt predstavljal predlogo za domače produkte tretjega stebra pokojninskega zavarovanja v državah članicah, kjer so ti slabo razviti. Pripomogel naj bi torej k premostitvi pokojninske vrzeli in sproščanju novih prihrankov za naložbe.

3.1. Nacionalne regulativne omejitve

Razlike v nacionalnih pravnih sistemih ter težnja po dopolnjevanju določb EU z nacionalnimi pravili pri izvajanju prava EU lahko izkrivljajo konkurenco v škodo novih ponudnikov, ki se soočajo z visokimi stroški izpolnjevanja obveznosti. Cilj prava EU je

²⁰ Raziskava Eurosistema o financah in porabi v gospodinjstvih, mreža Eurosistema za raziskovanje financiranja in porabe gospodinjstev, 2013, na voljo na: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ecbsp2en.pdf?2180f869d12ccc366869c9419b3da32e>, stran 71.

²¹ Na voljo na: http://ec.europa.eu/consumers/financial_services/reference_studies_documents/docs/part_1_synthesis_of_findings_en.pdf.

doseči ravnotežje med svobodo opravljanja finančnih storitev in zadostnimi zaščitnimi ukrepi za potrošnike in stabilnost trga. To skupaj s pravili o odgovornostih nadzornih organov matične države in države gostiteljice ter veljavnim pravom omogoča čezmejno opravljanje storitev, tj. pravico do zagotavljanja določenih finančnih storitev v drugih državah članicah. Zakonodaja EU državam članicam daje možnost, da okvir prilagodijo v skladu s posebnostmi svojih trgov. Nekatera pravila o varstvu potrošnikov so na primer v pristojnosti držav članic. Toda odzivi na zeleno knjigo kažejo, da so razlike med državami članicami takšne, da zavirajo pravilno delovanje enotnega trga.

Vendar je potrebnih več podatkov o posameznih pravilih in praksah, ki morda predstavljajo neupravičene ovire za podjetja, ki želijo svoje storitve ponujati čezmejno, in jih ni mogoče utemeljiti z varstvom potrošnikov na nacionalni ravni. Trenutno že poteka projekt za odpravo ovir za prosti pretok kapitala v sodelovanju s skupino strokovnjakov iz držav članic, ki evidentirajo ovire in izmenjujejo dobre prakse. Rezultati projekta bodo objavljeni v poročilu, v katerem bo naveden tudi prvi časovni načrt ukrepov, ki naj bi jih države članice sprejele najpozneje do leta 2019. Čezmejne okvire na področju distribucije skladov so bile obravnavane v nedavnem posvetovanju, na katerega se bo Komisija odzvala v letu 2017. Ostaja pa velika vrzel v poznavanju nacionalnih pravil o varstvu potrošnikov in poslovanju.

Ukrep 8

Komisija bo preučila nacionalna pravila o varstvu potrošnikov in poslovanju, da bi ocenila, ali ustvarjajo neupravičene ovire za čezmejno poslovanje.

3.2. Olajševanje čezmejnega kreditiranja

Ključna zahteva prava EU za odobritev potrošniškega kredita je ocena kreditne sposobnosti, ki štiti kreditodajalca in kreditojemalca. Ocena kreditne sposobnosti je tudi učinkovit preventivni ukrep proti prezadolženosti. Vendar se ponudniki kreditov soočajo s težavami pri ocenjevanju kreditne sposobnosti kreditojemalcev iz drugih držav članic zaradi slabe dostopnosti in primerljivosti zadevnih podatkov v drugih državah članicah.

Povratne informacije nacionalnih organov za varstvo potrošnikov in podatki iz pritožb kažejo, da se takšne ocene na področju potrošniških kreditov v državah članicah opravljajo zelo različno. Standardizirana in usklajena ocena kreditne sposobnosti bi olajšala čezmejno posojanje, kar bi lahko privedlo do nižjih cen in večje izbire za potrošnike. Poleg tega bi preprečila, da ranljivi potrošniki padejo v dolžniško past, ter zagotovila, da so potrošniki, ki kredit najamejo v drugih državah članicah, zaščiteni enako, kot če bi ga najeli doma.

Pri ocenjevanju prošnje za kredit se kreditodajalci običajno zanašajo na različne notranje in zunanje vire podatkov, vključno s podatki iz kreditnih registrov. Ponudniki kreditov so v odzivih na zeleno knjigo vztrajali, da ne morejo ponujati čezmejnih storitev, ker nimajo dostopa do relevantnih podatkov v drugih državah članicah. To otežuje ocenjevanje kreditne sposobnosti kreditojemalcev. Standardizacija podatkov o kreditih bi lahko poenostavila zagotavljanje vseevropskih spletnih kreditov. Zaradi razvoja na področju finančne tehnologije²² in množičnih podatkov je prišlo do uporabe alternativnih podatkovnih elementov in virov, ki bi jih bilo treba skrbno oceniti z vidika skladnosti z

22 Izraz finančna tehnologija se nanaša na tehnološko podprto zagotavljanje finančnih storitev, vključno s tistimi, ki jih zagotavljajo alternativni ponudniki, ki uporabljajo sisteme, ki temeljijo na tehnologiji, za neposredno zagotavljanje finančnih storitev ali izboljšanje učinkovitost finančnega sistema.

zakonodajo EU o varstvu osebnih podatkov²³ in vidika njihovega pomena za določanje bonitetne ocene kreditojemalca ali oblikovanje cen finančnih storitev.

Učinkoviti sistemi poročanja o kreditih lahko kreditodajalcem zagotovijo dostop do informacij, ki dopolnjujejo podatke kreditojemalcev, kar omogoča bolj premišljene odločitve o kreditih (zlasti, če temeljijo na standardiziranih ocenah kreditne sposobnosti, kot je omenjeno zgoraj) in posledično boljšo dostopnost kreditov za kreditno sposobne kreditojemalce. Direktiva o stanovanjskih kreditih in direktiva o potrošniških kreditih kreditodajalcem že omogočata enakovreden dostop do kreditnih registrov v drugih državah članicah. Vendar se zagotovljene informacije razlikujejo: v nekaterih državah članicah kreditni registri poročajo samo o zamujenih plačilih (tj. negativno poročanje) v drugih pa tudi o rednosti plačil (tj. pozitivno poročanje). Poleg tega se podatki o posojilih običajno izmenjujejo samo vzajemno. Posledično kreditni registri niso interoperabilni, relevantnost razpoložljivih podatkov za oceno kreditne sposobnosti je nejasna, informacije pa se čezmejno ne uporabljajo pogosto.

Nekatera prizadevanja za obravnavo teh vprašanj že potekajo. Obstajajo tržno spodbujeni sporazumi o vzajemni izmenjavi informacij med kreditnimi registri v različnih državah članicah, ki imajo podobne nacionalne tradicije poročanja. Vendar ostaja še veliko vrzeli. Prizadevanja Evropske centralne banke glede novega nabora podatkov AnaCredit s podrobnimi informacijami o posameznih bančnih posojilih v euroobmočju, bi morala privedi do nadaljnje standardizacije podatkov o kreditih. Komisija v skladu z akcijskim načrtom o uniji kapitalskih trgov preučuje načine za izboljšanje dostopnosti finančnih in kreditnih informacij o malih in srednjih podjetjih za (alternativne) kreditodajalce in vlagatelje. To bi jim omogočilo, da bolje razumejo profil tveganja MSP, ki potrebujejo financiranje, ter sprejemanje premišljenih odločitev.

Ukrep 9

Komisija si bo prizadevala za uvedbo skupnih standardov in načel za ocene kreditne sposobnosti za posojanje potrošnikom ter delovala v smeri oblikovanja minimalnega nabora podatkov, ki bi si ga morali izmenjati kreditni registri pri čezmejnih ocenah kreditne sposobnosti.

4. INOVATIVNEMU DIGITALNEMU SVETU NAPROTI

V odzivih na zeleno knjigo se je velik potencial za finančne storitve pripisoval inovacijam in tehnologiji (finančna tehnologija), tudi pri premagovanju ovir za čezmejno kupovanje in prodajo maloprodajnih finančnih storitev. Tretji cilj tega akcijskega načrta je podpora razvoju inovativnega digitalnega sveta, ki bi moral zasebnemu sektorju olajšati premagovanje nekaterih obstoječih ovir za enotni trg ter hkrati ohraniti visoko raven varnosti.

Vloga Komisije je ustvariti regulativno in nadzorno okolje v EU, ki spodbuja digitalne inovacije. Velik korak v to smer je nedavno sprejeta uredba o elektronski identifikaciji (eIDAS)²⁴, ki omogoča čezmejno prepoznavanje elektronske identifikacije za javne storitve in storitve zaupanja na celotnem enotnem trgu EU. Interoperabilen okvir za elektronsko identifikacijo bi lahko podjetjem pomagal tudi pri razvoju digitalnih odnosov

²³ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter od 25. maja 2018 Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (splošna uredba o varstvu podatku) (besedilo velja za EGP), UL L 119, 4.5.2016, str. 1–88.

²⁴ Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES, UL L 257, 28.8.2014, str. 73–114.

s strankami. Komisija mora dolgoročno oblikovati široko strategijo, da bi izkoristila priložnosti tehnoloških inovacij v celotnem sektorju finančnih storitev, hkrati pa ohranila visoko raven varstva potrošnikov in osebnih podatkov ter varnostnih standardov in stabilnost trga.

4.1. Enotni trg za maloprodajne finančne storitve, ki temelji na tehnologiji

Pomemben izziv v prihodnjih letih bo oblikovanje okolja, ki je naklonjeno finančnim inovacijam v korist potrošnikov. Inovativna podjetja pogosto izrazijo zaskrbljenost, da zakonodaja ter nadzorne prakse EU in držav članic omejujejo njihove zmožnosti za inovacije ter ponujanje čezmejnih storitev. Niso prepričana, kako se njihove nove storitve ujemajo z obstoječimi predpisi, soočajo pa se lahko z nesorazmerno, nedosledno ali prekomerno previdno uporabo regulativnih zahtev, ki niso najbolj primerne za te nove inovativne storitve. Hkrati so med državljani močno razširjeni pomisleki v zvezi z varnostjo plačevanja in strah pred digitalnimi prevarami. Te pomisleke je treba pri nadaljnjem razvoju inovacij na področju finančnih storitev ustrezno obravnavati. Evropska komisija je v Evropski agendi za varnost²⁵ priznala potrebo po pregledu obstoječega pravnega okvira EU za boj proti goljufijam in ponarejanju negotovinskih plačilnih sredstev²⁶ ter njegovi posodobitvi, kjer je potrebna. Zakonodajni predlog je načrtovan za jesen 2017.

Inovacije predstavljajo nove izzive za organe, ki regulirajo in nadzorujejo finančne storitve, saj morajo zagotoviti, da so potrošniki zaščiteni, stabilnost trga pa ohranjena, čeprav se pri tem ne morejo opirati na prejšnje prakse in izkušnje. Več regulativnih organov za finančne storitve v EU je začelo ukrepati bolj proaktivno in oblikovati nove metode, da bi podprli razvoj inovativnih podjetij ter se hkrati učili od njih. Navedene pobude vključujejo vozlišča, ki zagotavljajo usmerjanje v zvezi z veljavnimi predpisi, ter skupine, ki obravnavajo učinke tehnologije na politike. Nekateri nacionalni regulativni in nadzorni organi zelo tesno sodelujejo z inovativnimi podjetji, ki svoje dejavnosti poskusno izvajajo v tako imenovanih regulativnih peskovnikih.

Oblikovanje resničnega enotnega trga za finančne storitve, ki temelji na tehnologiji, bo zahtevalo sodelovanje vseh deležnikov (tj. potrošnikov, uveljavljenih ponudnikov in alternativnih ponudnikov, ki uporabljajo finančno tehnologijo). Komisija spodbuja nove regulativne in nadzorne pristope ter čezmejno sodelovanje pri obravnavi inovativnih podjetij, dokler so potrošniki dobro zaščiteni.

Komisija je vzpostavila tudi notranjo projektno skupino za finančno tehnologijo, ki vključuje vse zadevne službe, ki se ukvarjajo s finančnimi predpisi, tehnologijo, podatki in konkurenco, da bi zagotovila, da njena ocena odraža večstranski pristop, ki ga zahteva razvoj finančne tehnologije. Komisija vzporedno z objavo tega akcijskega načrta začne tudi javno posvetovanje, da bi pridobila mnenja deležnikov za nadaljnji razvoj svojega pristopa politike do tehnoloških inovacij pri finančnih storitvah. Posvetovanje temelji na štirih širokih ciljih politike, ki odražajo glavne priložnosti in izzive, povezane s finančno tehnologijo:

- (1) spodbujanje dostopa do finančnih storitev za potrošnike in podjetja,
- (2) znižanje operativnih stroškov in povečanje učinkovitosti za panogo,
- (3) povečanje konkurenčnosti enotnega trga z znižanjem ovir za vstop in

²⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0185&from=SL>.

²⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001F0413&from=EN>.

- (4) uravnoteženje obsežnejše souporabe podatkov in preglednosti s potrebami po zasebnosti.

Ta prizadevanja bo podprl tudi Evropski parlament s posebnimi finančnimi sredstvi za pilotni projekt, usmerjen v okrepitev zmožnosti in strokovnega znanja nacionalnih regulativnih organov glede tehnologije distribuirane knjige transakcij.

Ukrep 10

Na podlagi dela projektne skupine za finančno tehnologijo in javnega posvetovanja bo Komisija določila, kateri ukrepi so potrebni za spodbujanje razvoja finančne tehnologije in enotnega trga za finančne storitve, ki temelji na tehnologiji.

4.2. Digitalni odnosi s strankami

Kratkoročno je ena od glavnih prednosti finančne tehnologije njen potencial za omogočanje spletnih odnosov s strankami. Kot so vodje največjih evropskih bank potrdili novembra 2016 na okrogli mizi, ki jo je organizirala Komisija, je možnost, da podjetja vzpostavijo popolnoma digitalne odnose s strankami, ključnega pomena za oblikovanje enotnega trga za maloprodajne finančne storitve²⁷. Čezmejno zagotavljanje finančnih storitev se ne bo moglo uveljaviti, dokler morajo potrošniki osebno priti v poslovne prostore ponudnikov, da se identificirajo, prejmejo dokumente o razkritju na papirju in se lastnoročno podpišejo na pogodbe.

4.2.1. Identifikacija na daljavo

Inovatorji razvijajo nove načine za identifikacijo in avtentikacijo strank. Regulativna tehnologija (RegTech)²⁸ bi lahko spremenila trge s samodejnim preverjanjem podjetij, posameznikov in identifikacijskih dokumentov, s katerim bi izpolnili zahteve po poznavanju strank z identifikacijo na daljavo ter preprečevali goljufije²⁹. Uporaba shem elektronske identifikacije iz uredbe eIDAS bi omogočila odprtje bančnega računa na spletu, pri čemer bi bile izpolnjene stroge zahteve glede dokazovanja in preverjanja identitete strank za namene poznavanja strank ali skrbnega preverjanja strank. Pravna varnost in veljavnost kvalificiranih elektronskih podpisov, kot sta zagotovljeni na podlagi uredbe eIDAS, bi lahko okrepili tudi varnost elektronskih transakcij. To bi moralo delovati čez meje in preko sektorjev ter imeti enak pravni učinek kot tradicionalni postopki na papirju.

Četrta direktiva o preprečevanju pranja denarja³⁰, ki bo kmalu prenesena v nacionalne zakonodaje, skupaj s predlaganimi spremembami³¹ upošteva ta nov razvoj in sprejema sredstva za elektronsko identifikacijo na podlagi uredbe eIDAS kot orodja za izpolnjevanje zahtev glede skrbnega preverjanja strank. Priglasitve shem elektronske identifikacije se pričakujejo od sredine leta 2017, pomembno pa je, da države članice

²⁷ Vprašanja, o katerih se je razpravljalo, so vključevala elektronsko identifikacijo ter digitalno vstopanje, kibernetško varnost, podatke in oblake, platforme in plačila ter digitalne kompetence, povezane s finančno tehnologijo.

²⁸ RegTech je okrajšava za regulativno tehnologijo in poslovni model, v katerem tehnologija podjetjem omogoča, da bolje izpolnjujejo predpise; prav tako lahko vladnim organom omogoča, da izvajajo, spremljajo ali izvršujejo predpise na način, ki je bolj učinkovit, bolj uspešen ali bolj prijazen uporabnikom.

²⁹ Imafidon, C., The spiralling costs of KYC for banks and how FinTech can help (Naraščanje stroškov poznavanja strank za banke in kako lahko pri tem pomaga finančna tehnologija), *ITPro Portal*, junij 2016, na voljo na: <http://www.itproportal.com/2016/06/06/the-spiralling-costs-of-kyc-for-banks-and-how-fintech-can-help>.

³⁰ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES, UL L 141, 5.6.2015, str. 73–117.

³¹ Glej <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM:2016:0450:FIN>.

zagotovijo, da bodo sheme, ki jih pripravljajo za priglasitev, interoperabilne in na voljo tudi za uporabo v zasebnem sektorju. Komisija bo še naprej spodbujala uporabo elektronske identifikacije v državah članicah in njihovo priglasitev.

Četrta direktiva o preprečevanju pranja denarja je direktiva, namenjena minimalni uskladitvi, in omogoča različno uporabo v državah članicah. Odločitve, kako se lahko uporabljajo inovativna digitalna orodja za identifikacijo strank, sprejmejo države članice, ki morajo tudi zagotoviti, da so ta orodja varna in zanesljiva, da ne povzročajo novih tveganj za potrošnike ali sistem in da izpolnjujejo zakonodajo EU o varstvu osebnih podatkov. Komisija bo vzpostavila posebno skupino strokovnjakov, ki bo nadalje preučila ta vprašanja in oblikovala skupne smernice. Skupino bodo sestavljali regulativni organi, nadzorniki, finančne institucije in obstoječa skupina strokovnjakov za identiteto iz držav članic.

Komisija v tem okviru izvaja študijo, da bi ocenila trenutni regulativni in nadzorni okvir ter dobre prakse za identifikacijo na daljavo in skrbno preverjanje strank v EU. Hkrati bo v okviru instrumenta za povezovanje Evrope kmalu omogočila testiranje čezmejne uporabe sredstev za elektronsko identifikacijo s strani bank. Predlagala bo tudi načrt izvajanja in opredelila rešitve za arhitekturo informacijskih sistemov, da bi napredovali proti posebnemu elementu elektronskega bančništva, ki bo izpolnjeval zahteve glede identifikacije bančnih strank na daljavo.

Ukrep 11

Komisija bo spodbujala čezmejno uporabo elektronske identifikacije in prenosljivosti podatkov o poznavanju strank na podlagi uredbe eIDAS, da bi bankam omogočila digitalno identifikacijo strank.

4.2.2. Digitalna prodaja na daljavo

Spreminjajoče se vedenje potrošnikov bi skupaj z novimi poslovnimi modeli ponudnikov finančnih storitev lahko privedlo do novih tveganj za varstvo potrošnikov (npr. vprašanja spletnega soglasja, finančne izključenosti, vprašanja nadzora/urejanja na tem trgu itn.). Ta do zdaj morda še niso bila zadostno obravnavana. Zato je potrebna ocena, da se preveri, ali obstoječa sektorska in horizontalna zakonodaja (npr. direktiva o trženju finančnih storitev na daljavo³²) še ustreza svojemu namenu.

Pred nakupom produkta finančnih storitev bi potrošniki na primer morali prejeti informacije o produktu na papirju ali spletu, da bi lahko sprejeli premišljene odločitve. Povratne informacije sektorja kažejo, da trenutne predpogodbene zahteve po razkritju morda niso ustrezne za digitalni svet. V odzivih na zeleno knjigo je bila predlagana uporaba bolj interaktivnih in privlačnih platform, primernih za pametne telefone ali tablice, da bi izboljšali razumevanje finančnih produktov pri potrošnikih.

Zahteve po razkritju so vključene v več direktiv in uredb, vključno s tistimi o stanovanjskih in potrošniških kreditih, plačilnih računih, trgih finančnih instrumentov, paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih ter kolektivnih vladanjih v prenosljive vrednostne papirje. Komisija bo spremljala, kako bodo digitalni ponudniki uporabljali navedene zahteve po razkritju, preden bo predlagala kakršne koli spremembe navedenih zakonov. Poleg tega Komisija poziva zadevni sektor, naj predlaga ustrezne nove rešitve, ki bi potrošnikom lahko pomagale bolje razumeti finančne produkte ali storitve in se premišljeno odločiti.

³² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/65/ES z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo in o spremembi Direktive Sveta 90/619/EGS ter direktiv 97/7/ES in 98/27/ES, UL L 271, 9.10.2002, str. 16–24.

Komisija pripravlja tudi izčrpno oceno evropskih trgov naložbenih produktov za male vlagatelje, pri čemer se osredotoča na distribucijske kanale in investicijsko svetovanje. Cilj je ugotoviti načine za izboljšanje učinkovitosti posredniških kanalov, tako da lahko mali vlagatelji dostopajo do primernih naložbenih produktov pod stroškovno učinkovitimi pogoji. Rezultati naj bi bili znani v začetku leta 2018.

Ukrep 12

Komisija bo spremljala trg prodaje na daljavo, da bi ugotovila potencialna tveganja za potrošnike in poslovne priložnosti na njem ter se na podlagi ugotovitev odločila, ali je treba spremeniti zahteve glede prodaje na daljavo (vključno z razkritji).

5. SKLEP

Vsi potrošniki lahko ne glede na svoje trenutne nakupovalne vzorce z resničnim enotnim trgov finančnih storitev veliko pridobijo. Vendar še vedno obstajajo resne ovire za povezovanje. Te je treba odpraviti, preden bo mogoče zmanjšati razdrobljenost trga do takšne mere, da bodo lahko vsi potrošniki izkoristili večjo ponudbo in izboljšano kakovost v kombinaciji z visoko ravno varnosti. Ko bo to doseženo in bo čezmejno nakupovanje finančnih storitev postalo resničnost za vedno več Evropejcev, bo posledični pritisk konkurence koristil vsem potrošnikom, tudi tistim, ki bodo finančne storitve še naprej kupovali doma.

Komisija je z zakonodajo EU že odpravila številne regulativne ovire, ta akcijski načrt pa določa načrte za nadaljnja prizadevanja v zvezi s konsolidacijo prava in spodbujanjem inovacij. Finančna tehnologija bo prinesla nove priložnosti za odpravo nekaterih preostalih ovir za povezovanje in večjo odprtost nacionalnih trgov pod pogojem, da bodo vzpostavljeni tudi ustrezni zaščitni ukrepi. Vendar resnično izkoriščanje tega potenciala zahteva okvir in delovne metode, ki so ustrezne za hitro spreminjajoči se sektor finančnih storitev. Zato Komisija poziva države članice, nacionalne pristojne organe, ponudnike finančnih storitev in potrošniške organizacije, naj združijo moči pri oblikovanju resničnega enotnega trga za maloprodajne finančne storitve, ki temelji na tehnologiji.